

Κριτική αξιολόγηση βιβλίων

Τα βιβλία αποτελούν μια εξαιρετική πηγή πληροφοριών σχετικά με ένα ευρύ φάσμα θεμάτων για τη συγγραφή εργασιών της εκπαιδευτικής διαδικασίας (π.χ. εργασίες εξαμήνου, πτυχιακές) ή επιστημονικών εργασιών (π.χ. διδακτορικών διατριβών, επιστημονικών άρθρων) αλλά δεν είναι όλα τα βιβλία ίδια. Όταν επιλέγετε ένα βιβλίο, είναι αναγκαίο να σκέφτεστε κριτικά σχετικά με την ποιότητα του υλικού και πόσο κατάλληλη είναι για την έρευνά σας. Η απάντηση των παρακάτω ερωτημάτων θα σας βοηθήσει στην αξιολόγηση των βιβλίων.

Αναρωτηθείτε και Βρείτε απαντήσεις κάθε φορά που θέλετε να χρησιμοποιήσετε ένα βιβλίο για την έρευνα σας

1. Ποιος είναι ο στόχος του συγγραφέα;

- Να ενημερώσει; (π.χ. παρουσίαση των αποτελεσμάτων μιας έρευνας)
- Να πείσει για μια άποψη; (π.χ. μια ιδέα, αντίληψη, γνώμη)
- Να διασκεδάσει; (π.χ. ένα λογοτεχνικό έργο)
- Να εκπαιδεύσει; (π.χ. πώς λειτουργεί ένα μηχάνημα)
- Να δώσει μια γενική εικόνα (π.χ. ένα διδακτικό εγχειρίδιο)

2. Εξετάστε το κοινό στο οποίο απευθύνεται ο συγγραφέας

- Προς το γενικό κοινό;
- Προς μαθητές ή φοιτητές;
- Προς ειδικούς ή επαγγελματίες;
- Προς πανεπιστημιακούς καθηγητές ή ερευνητές;

3. Εξετάστε τον συγγραφέα

- Είναι ο συγγραφέας αναγνωρισμένος στο τομέα του;
- Που εργάζεται; (π.χ. σε ένα εθνικό ή διεθνές πανεπιστήμιο ή οργανισμό;)
- Ποια είναι η προηγούμενη συγγραφική του δραστηριότητα; (τι άλλο έχει εκδώσει;)
- Έχει αναγνωριστεί ή τιμηθεί για την αξία του; (π.χ. από κάποιο εθνικό ή διεθνές οργανισμό)

4. Μελετήστε το περιεχόμενο του

Ορισμένοι θεματικοί τομείς απαιτούν τρέχουσα ενημέρωση (π.χ. πληροφορική)

- **Εξετάστε τα περιεχόμενα και τη δομή των κεφαλαίων του:**
 - Έχει κατανοητή και καλά οργανωμένη δομή;
 - Μήπως τα περιεχόμενα υποδεικνύουν ότι είναι σχετικό με θέμα σας;
 - Παρέχει πρόσθετη χρήσιμη πληροφορία; (π.χ. περιλαμβάνει Παραρτήματα με επιπλέον δεδομένα;)
- **Λάβετε υπόψιν σας το έτος έκδοσης:**
 - Εξετάστε εάν περιλαμβάνει τρέχουσες ή παρωχημένες πληροφορίες
 - Εάν αποτελεί την πρώτη ή δεύτερη κ.λπ. έκδοση (π.χ. 3η ανανεωμένη έκδοση – άρα συμπληρωμένη με νεώτερα στοιχεία)
- **Αξιολογήστε την καταλληλότητά του**
 - Είναι το βιβλίο σχετικό με την έρευνα σας;
 - Υποστηρίζει ή αναιρεί την ήδη υπάρχουσα άποψη σας για το θέμα;
 - Παρουσιάζει παραδείγματα ή δεδομένα που μπορείτε να χρησιμοποιήσετε; (π.χ. ερωτηματολόγια, στατιστικά στοιχεία, μελέτες περιπτώσεων κ.α.)
- **Περιέχει γραφικά;**
 - Οι εικόνες, πίνακες, γραφήματα, διαγράμματα, φωτογραφίες κ.λπ. που τυχόν περιλαμβάνει χρησιμοποιούνται για την αποσαφήνιση των απόψεων του συγγραφέα ή για εντυπωσιασμό;
 - Είναι τα γραφικά χρήσιμα ή σαφή και με επαγγελματικό τρόπο παρουσιασμένα;

5. Εξετάστε τον εκδότη του

- Πρόκειται για εξειδικευμένο εκδότη πανεπιστημιακού περιεχομένου;
- Πρόκειται για εκδότη γενικού/εμπορικού περιεχομένου;
- Πρόκειται για έκδοση ενός επιστημονικού οργανισμού,

- ο επαγγελματικού σωματείου, ερευνητικού κέντρου κ.λπ.;
- ο Πρόκειται για έκδοση ενός δημόσιου οργανισμού, υπηρεσίας, υπουργείου κ.λπ.;
- ο Πρόκειται για αυτο-έκδοση του ίδιου του συγγραφέα;
- ο Αποτελεί έκδοση χρηματοδοτούμενη από κάποιο φορέα; (π.χ. ένα πανεπιστήμιο, μια εταιρεία κ.α.)

6. Εξετάστε τη βιβλιογραφία

Τα επιστημονικά τεκμηριωμένα βιβλία περιέχουν εκτενή βιβλιογραφία και η οποία παρουσιάζεται στο τέλος του βιβλίου ή στο τέλος των επιμέρους κεφαλαίων.

- ο Περιέχει βιβλιογραφία;
- ο Περιέχει μικρό ή επαρκή αριθμό βιβλιογραφικών αναφορών;
- ο Είναι η βιβλιογραφία του συνοπτική ή πλήρης;
- ο Είναι οι βιβλιογραφικές αναφορές του σύγχρονες ή κατά πολύ προγενέστερες του βιβλίου;
- ο Περιέχει βιβλιογραφικές αναφορές βιβλίων, περιοδικών ή και τα δύο;

Ανατρέξτε στο αρχείο Αξιολόγηση βιβλίου με μια ματιά ώστε να βρείτε σύντομες συμβουλές.

Βιβλιογραφία

Για περισσότερες πληροφορίες πάνω στο θέμα μπορείτε να ανατρέξετε και στους ακόλουθους συνδέσμους:

Birkbeck, University of London Critically analysing information sources, Διαθέσιμο στο: <http://www.bbk.ac.uk/mybirkbeck/get-ahead-stay-ahead/phd-support/Criticallyanalysinginformationsources.doc>

[Πρόσβαση 02/05/2014].

Colorado State University Libraries, How To Evaluate Books, Διαθέσιμο στο: <http://lib.colostate.edu/howto/evalbk.html> [Πρόσβαση 02/05/2014].

Ithaca College Library, How to Evaluate a Book or Article Without Reading It, Διαθέσιμο στο: <http://www.ithacalibrary.com/sp/subjects/evaluate>

[Πρόσβαση 02/05/2014].

University of Connecticut Libraries Evaluating Books and Journal Articles, Διαθέσιμο στο: <http://www.lib.uconn.edu/instruction/bookeval.html>

[Πρόσβαση 02/05/2014].